

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2025-2026

4 JUNI 2026

REGLEMENT VAN ORDE

**Voorstel tot diverse wijzigingen van het Reglement van Orde
van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie**

– van de heer Benjamin DALLE –

TOELICHTING

Het Uitgebreid Bureau van de Raad van de VGC heeft op 7 mei 2026 zijn principiële akkoord gegeven om het Bureau en het Uitgebreid Bureau samen te voegen tot één orgaan. Dit voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde zet dit akkoord om.

De Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie telt 17 leden en is daarmee de kleinste parlementaire assemblee van het land. Door de toepassing van het Reglement van Orde en het groeiende aantal erkende fracties zijn de organen die instaan voor het beheer van de administratieve en politieke werkzaamheden ook stelselmatig gegroeid. In de lopende legislatuur bestaat het Bureau uit 8 leden (47,1% van het plenum) en het Uitgebreid Bureau uit 16 leden (94,1% van het plenum). Het gaat om twee afzonderlijke organen met grotendeels overlappende samenstelling. Dit onderscheid is bij een assemblee van deze omvang niet langer functioneel verantwoord.

Dit voorstel strekt ertoe beide organen samen te voegen tot één Bureau, waaraan de voorzitter, de ondervoorzitter en de fractievoorzitters van alle erkende fracties deelnemen. Elk lid van het Bureau heeft bij formele stemming een stemgewicht dat evenredig is aan het aantal zetels van zijn fractie in de Raad. Het gewogen stemgewicht geldt wanneer geen consensus wordt bereikt. Gelijktijdig worden de functies van secretaris afgeschaft en worden de daarmee verbonden reglementaire bevoegdheden op een aangepaste wijze herverdeeld. Eveneens wordt voorzien in de mogelijkheid een Dagelijks Bureau op te richten voor de voorbereiding van administratieve dossiers.

Het Reglement van Orde moet in overeenstemming blijven met de hogere normen. Artikel 44 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen is *juncto* artikel 28 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen op de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van toepassing. Het bepaalt dat in het reglement van de assemblee wordt vastgelegd dat de samenstelling van het Bureau geschiedt volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging van zijn politieke fracties.

De *ratio legis* van artikel 44 is om te vermijden dat een politieke meerderheid de minderheidspartijen systematisch zou uitsluiten van de bestuursorganen van een deelstaatsparlement. De norm beschermt de diversiteit aan fracties. Gewogen stemrecht realiseert dat beschermingsdoel volledig. Niet alleen wordt geen enkele erkende fractie uitgesloten, maar elke fractie weegt ook mee in verhouding tot haar mandaat. Elke formele stemming weerspiegelt exact de politieke verhoudingen in het plenum, omdat het stemgewicht van elk lid rechtstreeks is gekoppeld aan de fractiegrootte.

Artikel 44 schrijft immers de toepassing van het “stelsel van de evenredige vertegenwoordiging” voor, niet gelijk stemrecht voor ieder lid of een specifieke verdeelsleutel die verplicht moet worden gehanteerd. Het gaat hier om een open norm waarin iedere assemblee een eigen invulling kan aan geven binnen de contouren van de bijzondere wet. Het is immers ook artikel 44 dat het principe van de parlementaire en reglementaire autonomie verankert. De Raad heeft dus een ruime beoordelingsmarge om een eigen invulling te geven aan zijn interne werking. Gewogen stemrecht is een erkende methode om evenredige vertegenwoordiging te realiseren in organen waarvan de samenstelling niet uitsluitend op basis van zetelverdeling kan worden vastgesteld.

Het voorstel omvat de volgende reglementaire aanpassingen:

- Artikel 1: schrappen van de verwijzing naar de rol van secretaris, met behoud van de rol van de twee jongste leden in het voorlopig Bureau.
- Artikel 3, punt 1: vervanging van de samenstelling van het Bureau (voorzitter, ondervoorzitter en secretarissen) door een nieuwe samenstelling (voorzitter, ondervoorzitter en fractievoorzitters van alle erkende fracties).
- Artikel 3, punt 2: schrapping van de verwijzing naar secretarissen.
- Artikel 3, punt 3: uitbreiding van de bevoegdheden van het Bureau met de politieke coördinatiebevoegdheden van het voormalige Uitgebreid Bureau.
- Artikel 3, punt 5: opheffing van de verplichting om fractievoorzitters in kennis te stellen van beslissingen van het Bureau (zij zijn voortaan zelf lid van het Bureau).
- Artikel 3, punt 6 (nieuw): regeling van de besluitvorming in het Bureau via een gewogen stemgewicht.
- Artikel 3, punt 7 (nieuw): mogelijkheid tot oprichting van een Dagelijks Bureau.
- Artikel 6: opheffing (Uitgebreid Bureau).
- Artikel 8: vervanging van de bepaling inzake secretarissen door een aangepaste regeling voor notulen, stemopneming en geldelijk beheer.
- Artikel 10: verwijzing inzake de evenredige vertegenwoordiging naar artikel 3 en opheffing verwijzing naar de tijdelijke secretarissen.
- Artikel 24: het College kan enkel aanwezig zijn of haar advies laten kennen in politieke aangelegenheden.
- Artikel 28: vervanging van bepalingen inzake secretarissen.
- Artikel 32: vervanging van bepalingen inzake secretarissen.
- Diverse artikelen: systematische vervanging van de term "Uitgebreid Bureau" door "Bureau".

VOORSTEL TOT WIJZIGING

Artikel 1

In artikel 1 van het Reglement van Orde worden punten 2 en 3 vervangen als volgt:

“2. De tijdelijke voorzitter en twee jongste aanwezige leden in jaren vormen samen het Voorlopig Bureau.”

Art. 2

Artikel 3 van het Reglement van Orde wordt vervangen als volgt:

"1. Bij de opening van iedere zitting benoemt de Raad uit zijn leden bij afzonderlijke stemming achtereenvolgens een voorzitter en een ondervoorzitter.

Elke politieke fractie kan een kandidaat voor het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap voordragen.

2. De Raad kan het aantal ondervoorzitters verminderen of vermeerderen.

3. Het Bureau is verantwoordelijk voor de administratie en de financiën van de Raad. Het coördineert tevens de gehele politieke werking van de Raad, inzonderheid de plenaire vergaderingen en de commissievergaderingen.

4. De voorzitter, ondervoorzitter en de voorzitters van de erkende politieke fracties nemen deel aan de vergaderingen van het Bureau. De besluitvorming in het Bureau verloopt bij consensus.

Wanneer het Bureau niet bij consensus beslist, stemmen de voorzitter en ondervoorzitter persoonlijk en heeft elke fractievoorzitter een aantal stemmen dat overeenstemt met het aantal zetels dat zijn fractie in de Raad bezet op het ogenblik van de stemming, verminderd met het aantal leden van die fractie dat het mandaat van voorzitter of ondervoorzitter uitoefent.

5. Wanneer de zitting is gesloten of reeds geopend en er nog geen Bureau is benoemd, handelt het scheidend Bureau de lopende zaken af, onverminderd de bepalingen van artikel 1. Het mandaat van een lid van het scheidend Bureau, dat na verkiezingen niet opnieuw tot volksvertegenwoordiger is uitgeroepen, vervalt van rechtswege.

6. Het Bureau kan een Dagelijks Bureau oprichten, samengesteld uit de voorzitter, de ondervoorzitter en een door het Bureau aangewezen fractievoorzitter.

Het Bureau kan administratieve aangelegenheden delegeren aan het Dagelijks Bureau, behoudens de gevallen die de wet, het reglement of een beslissing van de Raad aan het Bureau voorbehouden. De verleende delegaties blijven van kracht zolang het Bureau niet opnieuw is samengesteld. Het Bureau kan te allen tijde een zaak naar zich trekken.

Het Dagelijks Bureau kan overige administratieve dossiers voor het Bureau voorbereiden. De eindbeslissing berust steeds bij het voltallige Bureau."

Art. 3

Artikel 8 van het Reglement van Orde wordt vervangen als volgt:

"De twee jongste aanwezige leden van de Raad in jaren houden toezicht op de redactie van de notulen, houden de hoofdelijke oproeping en tekenen de stemmingen aan.

Het Bureau wijst voor het geldelijk beheer twee van zijn leden aan, die de rekening controleren en verantwoording afleggen bij de Raad."

Art. 4

Artikel 6 van het Reglement van Orde wordt opgeheven.

Art. 5

Artikel 10, punt 1, eerste lid, van het Reglement van Orde wordt vervangen als volgt:

“Alle door de Raad te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden wat het Bureau betreft overeenkomstig het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties zoals bedoeld bij artikel 3, en wat de commissies betreft overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties, onverminderd het recht van een politieke fractie om, voor een of meer van de haar toegewezen vaste of plaatsvervangende mandaten in een commissie, een of meerdere leden voor te dragen van een andere politieke fractie, voor zover de betrokken fractie over geen vertegenwoordiger in de betreffende commissie beschikt.”

Art. 6

Artikel 10, punt 5 van het Reglement van Orde wordt opgeheven.

Art. 7

Artikel 24, punt 2 van het Reglement van Orde wordt vervangen als volgt:

“De voorzitter deelt dag en uur van de bijeenkomst van het Bureau mee aan het College. Het College kan zijn advies laten kennen of zich laten vertegenwoordigen door één van zijn leden wanneer politieke aangelegenheden worden behandeld.

Bij de behandeling van administratieve aangelegenheden neemt het College niet deel aan de vergadering.”

Art. 8

In artikel 28 van het Reglement van Orde worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- Punt 1 wordt vervangen als volgt: “De notulen van de jongste vergadering worden, na goedkeuring door één van de leden bedoeld in artikel 8, eerste lid, voor de aanvang van de volgende vergadering ter tafel gelegd”;
- Punt 2, tweede lid, wordt vervangen als volgt: “Het lid dat goedkeuring heeft gegeven in punt 1 verstrekt opheldering en toelichting.”;
- Punt 4: “De notulen, zowel van de openbare als van de besloten vergaderingen, worden door de voorzitter, een lid bedoeld in artikel 8, eerste lid, en de griffier ondertekend en in het archief van de Raad bewaard.”.

Art. 9

In artikel 32 van het Reglement van Orde worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- Punt 2, tweede lid, wordt het woord “secretarissen” vervangen door de woorden “de leden bedoeld in artikel 8, eerste lid,”;
- In punt 3 wordt het woord “secretarissen” vervangen door de woorden “de leden bedoeld in artikel 8, eerste lid,”;
- In punt 5 wordt het woord “secretarissen” vervangen door de woorden “de leden bedoeld in artikel 8, eerste lid,”.

Art. 10

In de volgende bepalingen van het Reglement van Orde wordt de term “Uitgebreid Bureau” of “Bureau en Uitgebreid Bureau” telkens vervangen door “Bureau”:

- artikel 5;
- artikel 7, punten 1, 2 en 3;
- artikel 10, punt 1, derde alinea;
- artikel 11;
- artikel 12, punt 1, eerste alinea;
- artikel 24, punt 1;
- artikel 25, punt 3;
- artikel 26, littera g);
- artikel 42, punt 2;
- artikel 44, punt 2;
- artikel 45, punt 2;
- artikel 52, punten 2 en 3;
- artikel 53, punt 1;
- artikel 55, punten 1 en 2;
- artikel 58, punt 1;
- artikel 59, punt 4;
- artikel 61, punten 4 en 5;
- artikel 63, punten 5 en 7;
- artikel 65;
- artikel 69;
- artikel 70, punt 4;
- artikel 72, punten 2 en 3.

Art. 11

Dit voorstel treedt in werking bij de opening van de zitting van het zittingsjaar 2026-2027.

Benjamin DALLE
